

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

**PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 9 IM. RODZINY LUTOSŁAWSKICH
W ŁOMŻY**

„ Chociaż niepowodzenia często od nas nie zależą, zależy od nas rozwój zdolności, ograniczających zakres niepowodzeń....”.

/Witold Lutosławski /

Szkolny program wychowawczy został uchwalany przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 12.09.2016 roku.

Zatwierdzono na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 12.09.2016 roku.

Spis treści

I.	Preambuła.....	2
II.	Wstęp	4
III.	Wizja szkoły.....	5
IV.	Misja szkoły.....	6
V.	Sylwetka absolwenta.....	6
VI.	Zadania szkoły w obszarze wychowania.....	7
VII.	Powinności wychowawcze.....	8
VIII.	Ceremoniał i tradycji szkoły.....	13
IX.	Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.....	14
X.	Plan działań wychowawczych.....	18
XI.	Ewaluacja programu.....	37
XII.	Podstawa prawna.....	39
	Załączniki.....	42

I. Preambuła

Program wychowawczy przygotowany jest w formie spójnego dokumentu, którego elementy mogą być modyfikowane w kolejnych latach pracy szkoły, w zależności od zmieniających się potrzeb. Program wychowawczy określa pracę wychowawczą jako współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli. Jednocześnie uznaje, że największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice. Szkoła wspomaga rodziców w procesie wychowania. Program wychowawczy szkoły uwzględnia wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej dotyczące kształtowania postaw uczniów na wszystkich etapach edukacyjnych, które sprzyjają ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, a także zapewniają bezpieczeństwo uczniom zarówno w szkole jak i w otaczającej ich rzeczywistości. Jest spójny z programami nauczania oraz z programem profilaktyki. Budowany jest z udziałem nauczycieli, uczniów i rodziców, jest osadzony w tradycji szkoły i lokalnej społeczności oraz uwzględnia zachodzące w nich zmiany. Szkoła podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

System oświaty określa wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny. Oznacza to, że proces wychowania dzieci stanowi dla każdej szkoły bardzo ważną sferę działalności, z zastrzeżeniem, że szkoła może jedynie wspomagać rodzinę, nie ją zastępować. Jednym z ważniejszych zadań każdej szkoły jest prowadzenie działań mających na celu oddziaływanie na osobowość młodego człowieka, budowanie pożądanych postaw i właściwego systemu wartości. Nauczyciel jako wychowawca, staje się niejako egzekutorem zapisów ustawy o systemie oświaty i w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

Efekt wychowawczy osiągnąć można realizując powyższe zadania, przy spójnym oddziaływaniu nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły oraz rodziców uczniów. Podstawa programowa określa, że nauczyciel w swojej pracy wychowawczej, wspierając obowiązki rodziców, powinien zmierzać do tego, aby uczniowie w szkole znajdowali środowisko do wszechstronnego rozwoju osobowego. Do wartości i postaw, które określa podstawa programowa i które stanowią istotę proponowanych w ramach programu wychowawczego działań należą:

Wartości:

- uczciwość,
- wiarygodność
- odpowiedzialność,
- wytrwałość,
- poczucie własnej wartości,
- szacunek dla innych ludzi,
- ciekawość poznawcza,
- kreatywność,
- przedsiębiorczość,
- kultura osobista,
- gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.

Postawy:

- postawa obywatelska,
- postawa poszanowania tradycji i kultury własnego narodu,
- postawa poszanowania dla innych kultur i tradycji,
- postawa przeciwdziałania wszelkiej dyskryminacji

Opracowanie właściwego programu wychowawczego szkoły jest przedsięwzięciem bardzo ważnym, trudnym i odpowiedzialnym.

Wymiar funkcjonowania każdego obecnego ucznia szkoły w dalszych etapach edukacji i dorosłym życiu zależy zarówno od odpowiedniego doboru treści wychowawczych określonych w Programie Wychowawczym szkoły, jak i od zaangażowania wszystkich realizatorów procesu wychowawczego. Program wychowawczy integruje uczniów, rodziców i nauczycieli.

II. Wstęp

Celem pracy wychowawczej w naszej szkole jest dbanie o rozwój indywidualny każdego ucznia oraz kształtowanie jego umiejętności społecznych. Chcemy, aby nasi uczniowie stawali się ludźmi wrażliwymi na potrzeby innych, odpowiedzialnymi, tolerancyjnymi i samodzielnymi.

Zależy nam jednocześnie na tym, aby przygotowanie młodych ludzi do przyszłego, dorosłego życia odbywało się we właściwej, spokojnej i przyjaznej atmosferze. Staramy się opierać nasze relacje na wzajemnej akceptacji i zrozumieniu. Nasza szkoła to doskonałe miejsce, w którym młody człowiek może uczyć się tolerancji, wyrozumiałości i odpowiedzialności za drugą osobę. Chcemy, aby uczniowie czuli się dobrze zarówno z nami - nauczycielami, jak i ze swoimi rówieśnikami, z którymi spędzają czas na zajęciach lekcyjnych oraz na dodatkowych zajęciach, które realizowane są popołudniami w naszej szkole już od wielu lat. Są to m.in. zajęcia organizowane w świetlicy szkolnej, która oferuje swą opiekę, pomoc w odrabianiu lekcji. Oferta edukacyjna świetlicy szkolnej jest w pełni dostosowana do uczniów do niej uczęszczających, z uwzględnieniem ich potrzeb.

Publiczne Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży jest szkołą bezpieczną i przyjazną uczniom. Wspiera ich wszechstronny rozwój, dba o zdobywanie zintegrowanej wiedzy o świecie. Zapewnia indywidualne traktowanie ucznia oraz wysoką jakość kształcenia.

Dbą o wyrównywanie szans wszystkich uczniów. Szkoła kształtuje postawy patriotyczne, tworzy klimat miłości do rodziny, własnego regionu i ojczyzny. Dbą o rozwój osobowościowy umożliwiający odnalezienie się we współczesnym świecie.

Celem wychowania jest wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, estetycznym, moralnym i duchowym. W szczególności:

1. Rozwijanie samodzielności, aktywności i poczucia odpowiedzialności.

2. Przygotowanie uczniów do wytrwałego osiągania celów życiowych z jednoczesnym poszanowaniem praw drugiego człowieka.
3. Rozwijanie poczucia solidarności, tolerancji i pomagania sobie nawzajem.

Program wychowawczy przewiduje oddziaływania wychowawcze w cyklu trzyletnim. Wszelkie podejmowane działania zostaną poddane monitorowaniu i ewaluacji, by osiągnąć jak najlepsze efekty pracy pedagogicznej.

W ramach realizacji programu wychowawczego szkoła ściśle współpracuje z rodzicami uczniów, którzy są partnerami nauczycieli w procesie wychowawczym. Jesteśmy świadomi faktu, że tylko jednorodny kierunek oddziaływań wychowawczych może przynieść wymierne efekty wychowawcze i edukacyjne. W tym celu organizowane są cykliczne zebrania klasowe, konsultacje indywidualne i pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

III. Wizja szkoły

Jesteśmy szkołą przyjazną uczniom, która stwarza optymalne warunki do harmonijnego rozwoju, zdobywania wiedzy i umiejętności. Wyrównujemy ich szanse edukacyjne stosując m.in. indywidualizację nauczania. Zależy nam na integracji środowiska szkolnego. Organizujemy wszechstronną pomoc potrzebującym uczniom, obejmujemy działaniami profilaktycznymi całą społeczność szkolną. Stwarzamy bezpieczne warunki pobytu w szkole. Proponujemy uczniom szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych.

Szkoła zapewnia również:

- wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, która ciągle doskonali się i doskonali,
- nowocześnie wyposażone pracownie :przedmiotowe, językowe, komputerowe,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- opiekę medyczną.

IV. Misja szkoły

Jesteśmy szkołą opierającą się w pracy wychowawczej z młodzieżą na uniwersalnych wartościach ogólnoludzkich. Chcemy wychowywać młodzież odpowiedzialną, tolerancyjną, samodzielną.

Misją szkoły jest:

1. Wychować ucznia o wysokim poziomie wiedzy i umiejętności.
2. Wychować ucznia samodzielnego, poszukującego i otwartego na wiedzę.
3. Wychować dobrego, kulturalnego i odpowiedzialnego za swoje czyny młodego człowieka.
4. Wpajać uczniom system wartości ogólnoludzkich.
5. Nauczyć gimnazjalistów pracy nad sobą.
6. Eliminować agresję.
7. Kształtować umiejętności interpersonalne.
8. Umożliwiać społeczności szkolnej aktywne uczestnictwo w działaniach na rzecz zdrowia i środowiska.

V. Sylwetka absolwenta

Absolwent Publicznego Gimnazjum nr 9 powinien:

- szanować godność własną i drugiego człowieka,
- dążyć do dobra w wymiarze indywidualnym i społecznym,

- wykazywać się odpowiedzialnością za siebie i innych,
- umieć współdziałać w zespole,
- potrafić być altruistą,
- dokonywać właściwych wyborów dalszego kierunku kształcenia i osobistego życia rodzinnego,
- dbać o zdrowie i rozwój psychofizyczny,
- wyrażać własne myśli i uczucia kulturalne,
- świadomie uczestniczyć w życiu demokratycznego społeczeństwa,
- być aktywnym odbiorcą dzieł kultury,
- mieć poczucie tożsamości regionalnej ,a także świadomość przynależności do Europy i świata,
- podjąć naukę na wyższym poziomie edukacyjnym zgodnie z własnymi możliwościami, predyspozycjami i zainteresowaniami.

VI. Zadania szkoły w obszarze wychowania.

1. Tworzenie warunków wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia z uwzględnieniem jego cech indywidualnych.
2. Budowanie wrażliwości moralnej wychowanka.
3. Przygotowanie uczniów do pracy nad sobą, do bycia nie tylko z innymi, ale i dla innych.
4. Wyrabianie w uczniach takich cech, jak dobroć, odpowiedzialność, odwaga, radość, prawdomówność, odróżnianie dobra od zła, wrażliwość.
5. Przygotowanie ucznia do samodzielnego dokonywania wyborów.
6. Pomaganie uczniom w uzyskaniu orientacji etycznej i hierarchizacji wartości.
7. Pomaganie uczniom w odnajdywaniu swojego miejsca w rodzinie, grupie koleżeńskej, w społeczności (lokalnej, regionalnej, narodowej).
8. Pomaganie uczniom w zdobywaniu wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia nauki na wyższym etapie edukacyjnym, a w dalszej perspektywie przygotowywanie się do dorosłego życia i podjęcia pracy zawodowej.

9. Pomaganie uczniom w nabywaniu umiejętności słuchania, przekazywania i przyjmowania informacji zwrotnych, radzenia sobie z lękiem (oraz w sytuacjach trudnych).
10. Pomaganie uczniowi w radzeniu sobie ze stresem, rozwiązywaniem konfliktów oraz w nabywaniu umiejętności pracy w zespole.
11. Organizowanie zajęć dla ucznia zdolnego i ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
12. Organizowanie pomocy materialnej dla ucznia (w miarę pozyskiwania środków).
13. Stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa i przyjaznej atmosfery sprzyjającej wyrażaniu myśli i przekonań w sposób nienaruszający niczyjej godności.
14. Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych, które sprzyjają harmonijnemu rozwojowi osobowości wychowanka.
15. Wdrażanie ucznia do systematycznej pracy nad własnym rozwojem oraz systematycznego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.
16. Wdrażanie ucznia do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.
17. Przygotowanie ucznia do reprezentowania szkoły w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych.

VII. Powinności wychowawcze- zadania nauczyciela, wychowawcy.

1. Podstawowym zadaniem wychowawcy jest tworzenie niezbędnych warunków wspomagających rozwój ucznia oraz przygotowanie go do życia w rodzinie i społeczeństwie.
2. Relacje uczeń-nauczyciel/wychowawca opierają się na życzliwości i otwartości; wychowawca służy radą, pomocą i wsparciem. Wychowawca poznaje i diagnozuje warunki życia i nauki uczniów. Współpracuje z pedagogiem w celu rozwiązania najtrudniejszych sytuacji wychowawczych.
3. Nauczyciel podejmuje działania mające na celu rozwiązywanie konfliktów.
4. Wychowawca zapoznaje uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi życie szkoły (Statut szkoły, WZO, Program Wychowawczy, Szkolny Program Profilaktyki, Koncepcja Pracy Szkoły). Z programem nauczania poszczególnych przedmiotów zapoznają uczniów nauczyciele.

5. Nauczyciel przekazuje rodzicom informacje dotyczące nauki i zachowania oraz wymagań stawianych przez szkołę.
6. Bieżące problemy dydaktyczne i wychowawcze rozwiązuje we współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem szkolnym oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
7. Wychowawca opracowuje klasowy plan wychowawczy w oparciu o program wychowawczy szkoły i szkolny program profilaktyki – przedstawia go uczniom i rodzicom. W realizacji tego programu może korzystać z pomocy pedagoga szkolnego, doradcy zawodowego pielęgniarki .
8. Nauczyciel/wychowawca jest zobowiązany do systematycznego prowadzenia dokumentacji szkolnej i gromadzenia informacji dotyczących ucznia (postępy w nauce, sukcesy, udział w konkursach i olimpiadach, uwagi na temat zachowania).
9. W razie potrzeby wychowawca sporządza opinię o uczniu.
10. Uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wychowawca organizuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną; przewodniczy zespołowi.
11. Nauczyciel/wychowawca podejmuje działania mające na celu integrację grupy klasowej (zajęcia warsztatowe, wycieczki, wspólne imprezy).
12. Nauczyciel utrzymuje systematyczny kontakt z rodzicami (zebrania klasowe, rozmowy indywidualne i telefoniczne, zeszyty wychowawcze). O terminie i miejscu spotkania zawiadamia rodziców poprzez uczniów.
13. Działania nauczyciela/wychowawcy mają na celu zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole, a rodzicom świadomość i pewność, że ich dziecko znajduje się w środowisku zapewniającym mu właściwy rozwój.

Nauczyciele powinni odznaczać się profesjonalnością i troską w zakresie:

- działań ukierunkowanych na to by każdy uczeń w zespole klasowym czuł się jego ważnym członkiem,
- znajomością potrzeb rozwojowych i możliwości w zakresie niezależnego funkcjonowania (mobilność, sprawczość, komunikacja) oraz włączenia uczniów a także zapewnienia poczucia bezpieczeństwa w szkole wszystkim dzieciom i młodzieży,
- elastycznością i pomysłowością w swoich działaniach edukacyjno-wychowawczych.

Zasady współpracy z rodzicami

1. Relacje między szkołą i rodzicami uczniów opierają się na wzajemnym szacunku, zaufaniu, zasadach dobrego wychowania, prawie do godności osobistej oraz poszanowania przekonań religijnych i światopoglądowych.
2. Rodzice powinni utrzymywać systematyczny kontakt z wychowawcą klasy i nauczycielami poprzez następujące formy kontaktów: zebrania klasowe, rozmowy indywidualne z dyrekcją, wychowawcą, nauczycielami oraz poprzez kontakty telefoniczne.
3. Rodzice mają prawo do pełnej informacji o postępach dziecka w nauce i zachowaniu.
4. Rodzice mają prawo uczestniczyć w działalności Rady Rodziców, a przez to wpływać na prawidłowe funkcjonowanie szkoły.
5. Obowiązkiem rodziców jest uczestnictwo w zaplanowanych zebraniach klasowych. Wychowawca sporządza listy obecności rodziców, a wszelkie kontakty indywidualne i telefoniczne odnotowuje w dzienniku.
6. W przypadku braku dłuższego kontaktu z rodzicami wychowawca może wysłać wezwanie pisemne.
7. Usprawiedliwienia nieobecności i zwolnienia z lekcji rodzic powinien pisać osobiście. Brak usprawiedliwienia lub nie oddanie go przez ucznia w wyznaczonym terminie jest równoznaczne z wpisaniem przez wychowawcę godzin nieusprawiedliwionych .
8. W trosce o dobro dziecka rodzice powinni informować wychowawcę o trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i materialnej. Rodzice mają obowiązek powiadomić wychowawcę o przekazaniu obowiązków opiekuńczych nad dzieckiem innej osobie (na przykład w przypadku dłuższego wyjazdu).
9. Rodzice mogą korzystać z pomocy pedagoga szkolnego w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych .
10. Rodzice mają wpływ na organizację i formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej przewidzianej dla jego dziecka. Są członkami zespołów, proponują i akceptują zastosowane rozwiązania.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI		
Zadania	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna
1. Zapoznavanie rodziców z dokumentami szkoły (WZO, Statut szkoły, Program wychowawczy i Szkolny program profilaktyki itp.)	Zebrania z rodzicami.	Wychowawcy klas.
2. Podejmowanie współpracy z rodzicami w działaniach wychowawczych .	Rozmowy indywidualne. Przeprowadzenie wywiadu z rodzicem ucznia dotyczącego problemów wychowawczych i sytuacji wychowawczej.	Wychowawcy, pedagog, zespoły nauczycielskie, Rada Rodziców.
3. Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły.	Spotkania z rodzicami , współorganizowanie imprez szkolnych, wyjazdów. Promowanie szkoły w środowisku lokalnym, pozyskiwanie przyjaciół i sponsorów szkoły. Współpraca z Radą Rodziców.	Wychowawcy klas.
4. Informowanie o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki i postępy w nauce, zachowanie, osiągnięcia sportowe).	Rozmowy indywidualne, sporządzenie sprawozdań wychowawczych i omówienie z rodzicem .	Pedagog, wychowawcy, nauczyciele.
5. Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów związanych z różnego rodzaju formami pomocy np.: stypendiami, pomocą rzeczową i materialną.	Rozmowy indywidualne, skierowanie do poradni PPP lub innych specjalistów, pomoc w kontaktach z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.	Wychowawcy, pedagog, dyrekcja. .
6. Wskazywanie dalszych możliwości kształcenia, pomoc w rozpoznawaniu i wyborze dalszej oferty edukacyjnej.	Rozmowy indywidualne, zebrania z rodzicami, zajęcia dla młodzieży, organizowanie wizyt w placówka kształcenia ponadgimnazjalnego dla uczniów i rodziców.	Doradca zawodowy, wychowawcy klas.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami wspomagającymi wychowawczą działalność szkoły.

W celu wprowadzania uczniów w role społeczne, rozwiązywania sytuacji trudnych, problemowych szkoła współpracuje z następującymi instytucjami, organizacjami społecznymi:

- Urząd Gminy w Łomży.
- Ośrodki Pomocy Społecznej Miasta Łomża i Gminy Łomża
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Łomży
- Sąd Rejonowy w Łomży Wydział III Rodzinny i Nieletnich
- Komenda Miejska Policji w Łomży
- Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łomży
- Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Łomży
- Regionalny Ośrodek Kultury w Łomży
- Muzeum Przyrody w Drozdowie
- Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Łomży
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Starostwo Powiatowe w Łomży

VIII. Ceremoniał i tradycje szkoły.

W każdym roku szkolnym organizujemy:

1. Uroczystą inaugurację roku szkolnego,
2. Sprzątanie Świata,
3. Dzień Edukacji Narodowej,
4. Ślubowanie klas I ,
5. Wycieczki do Drozdowa - siedziby patrona szkoły ,
6. Porządkowanie grobów oraz posesji szkolnej,
7. Uroczysty apel w rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości,
8. Andrzejkę,
9. Mikołajki ,
10. Wigilię szkolną i jasełka ,
11. Akcje charytatywne,
12. Choinkę szkolną ,
13. Walentynki,
14. Dzień Kobiet ,
15. Dni Kultury Uczniowskiej,
16. Dni Otwarte Szkoły,
17. Święto Szkoły,
18. Obchody rocznicy śmierci papieża - Jana Pawła II,
19. Misterium Wielkanocne,

20. Uroczysty apel z okazji Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja ,
21. Dzień Dziecka,
22. Gimbal,
23. Uroczyste zakończenie roku szkolnego,
24. Edukację muzyczną.

Uroczystości oficjalne odbywają się z udziałem pocztu sztandarowego. Społeczność szkolna zobowiązana jest do odpowiedniego zachowania i poszanowania symboli narodowych i szkolnych. Uczniów obowiązuje strój galowy (granatowe lub czarne spodnie / spódnica i biała koszula).

IX. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.

Prawo oświatowe zobowiązuje szkoły do dostosowywania treści oraz metod kształcenia i wychowania do możliwości i uwarunkowań środowiskowych ucznia, do podejmowania działań profilaktycznych oraz do reagowania na wszelkie przejawy niedostosowania społecznego i demoralizacji. Do najczęstszych należą: systematyczne wagarowanie, powtarzające się zachowania utrudniające prowadzenie zajęć przez nauczycieli, niszczenie mienia, palenie papierosów, różne formy agresji (fizycznej, psychicznej i słownej) szczególnie wobec kolegów, ale także nauczycieli, w tym szczególnie brak szacunku wobec nich.

Wśród wielu działań, szczegółowo ujętych w Programie Profilaktyki, szkoła nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi (Sąd, Policja, Straż Miejska). W ramach nawiązanej współpracy organizuje spotkania z policją / kuratorem sądowym dla uczniów i rodziców, dotyczące odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne. Ponadto dyrektor szkoły, w porozumieniu z radą pedagogiczną, tworzy uczniom możliwość bezpiecznego zgłaszania informacji o wszelkich przypadkach, okolicznościach i sprawcach zachowań nieakceptowanych społecznie.

W przypadku zaistnienia jednego z wyżej wymienionych zachowań szkoła (dyrektor, nauczyciele i pracownicy obsługi) podejmują działania zgodnie z wypracowanymi procedurami.

Sytuacje trudne w zakresie funkcjonowania szkolnego uczniów są rozwiązywane na podstawie:

- zgłoszenia wychowawców klas/ nauczycieli/ innych pracowników szkoły,
- zgłoszenia rodziców/ opiekunów prawnych uczniów,
- zgłoszenia uczniów szkoły,
- zgłoszenia instytucji zewnętrznych (MOPS, GOPS Policja, Straż Miejska i inne),
- obserwacji zapisów zarejestrowanych w ramach systemu monitoringu wizyjnego

W ramach działań przeciwdziałających zagrożeniom i patologii w szkole stosowane są następujące procedury postępowania interwencyjnego:

- Procedura udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w Publicznym Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży.
- Procedura postępowania w przypadku zagrożenia cyberprzemocą w Publicznym Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży.
- Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia Publicznego Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży.
- Procedura postępowania nauczyciela w przypadku agresywnego zachowania ucznia w Publicznym Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży.
- Procedura postępowania nauczyciela w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży w Publicznym Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży.

W przypadku niedostatku ekonomicznego rodziny ucznia podejmujemy następujące działania:

- współpraca z GOPS – em i MOPS – em
- zwolnienie ze składek ubezpieczeniowych

- wypożyczanie bezpłatnych podręczników z biblioteki szkolnej
- bezpłatne wyjazdy na wycieczki szkolne
- bezpłatne obiady w stołówce

W przypadku trudności uczniów w nauce zapewniamy w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- zajęcia terapii pedagogicznej,
- pomoc koleżeńską w świetlicy szkolnej
- pomoc ze strony nauczyciela przedmiotu

Zespół Wychowawczy jest jednym z ostatnich czynników wychowawczych stosowanych w szkole wobec uczniów sprawiających problemy. Zespół zbiera się na wniosek wychowawcy klasy, pedagoga bądź dyrektora szkoły i jego skład może być różny w zależności od sytuacji i danej sprawy. W szczególnych przypadkach spotkanie stron: ucznia oraz przedstawicieli szkoły (dyrektora bądź jego zastępcę, pedagoga, wychowawcy klasy, nauczycieli uczących ucznia) odbywa się z udziałem jego rodziców (prawnych opiekunów). Przyjmuje się, że zespół zwołuje się wówczas, gdy dotychczasowe działania wychowawcy nie dały rezultatu bądź w przypadku czynu wyjątkowego np. ekstremalnego łamania regulaminów szkoły czy ekscesu - zachowania wyjątkowo niestosownego, wykraczającego poza wszelkie normy.

Ponadto należy zachować stopniowość metod oddziaływania: zróżnicowanie rangi zespołu i ewentualnych kar np. przez stopniowe rozszerzanie składu Zespołu poczynając od spotkania ucznia z pedagogiem, wychowawcą aż do spotkania w obecności dyrektora.

W przypadku braku pozytywnych efektów dotychczasowych działań interwencja dyrektor szkoły zawiadamia odpowiednie instytucje państwowe (tj. sąd, policję, kuratorium). Wychowawca dysponuje różnymi środkami wychowawczego oddziaływania zanim zwoła zespół wychowawczy.

Do podstawowych środków reagowania wychowawczego zalicza się:

- rozmowę z uczniem,
- wpis do zeszytu uwagi,
- wezwanie rodziców ucznia do szkoły (powiadomienie ustne, telefoniczne lub pisemne),
- przekazanie wiadomości o zachowaniu ucznia do pedagoga i reagowanie z jego wsparciem stosownie do zaleceń – pedagog może sam prowadzić działania resocjalizacyjne, skierować sprawę do konsultacji z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, wezwać na rozmowę rodziców itd.
- zorganizowanie rozmowy z uczniem w rozszerzonym składzie np. uczeń, jego rodzice, nauczyciele świadkowie złych zachowań ucznia.
- poleca się stosowanie formy kontraktu lub pisemnego zobowiązania ucznia i jego rodziców potwierdzonego konkretnym podpisem stron (jest wskazane, aby ta forma oddziaływania wychowawczego, występowała też na niższych szczeblach np. zobowiązanie samego ucznia do poprawy w konkretnej sprawie). W ostateczności, w przypadku braku zmiany postępowania zwołuje się zespół wychowawczy z zachowaniem zróżnicowania jego składu.

Wszystkie powyższe reakcje wychowawcze powinny być udokumentowane w formie pisemnej - w dzienniku lekcyjnym, notatka służbowa w teczce wychowawcy klasy, informacja w dokumentacji pedagoga .Za dokumentowanie oddziaływań wychowawczych odpowiedzialny jest wychowawca klasy.

X. Plan działań wychowawczych.

„ Jeżeli umiecie diagnozować radość dziecka i jej natężenie, musicie dostrzec, że najwyższa jest radość pokonanej trudności, osiągniętego celu, odkrytej tajemnicy. Radość tryumfu i szczęście samodzielności, opanowania.”

/Janusz Korczak/

W programie określono priorytety wychowawcze, cele ogólne i szczegółowe służące realizowaniu pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniami.

Są one wytyczną opracowywania planów pracy wychowawczej poszczególnych oddziałów, rozmów z rodzicami, obserwacji i badań.

Treści wychowawcze wynikające z zadań szkoły realizowane w procesie dydaktycznym

Lp.	Zadania wychowawcze	Treści wychowawcze realizowane w procesie dydaktycznym (w tym wynikające z realizacji ścieżek edukacyjnych)	Odpowiedzialni
1.	Stwarzanie sytuacji umożliwiających wszechstronny rozwój osobisty w wymiarze intelektualnym – rozwijanie ciekawości poznawczej uczniów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrabianie postawy krytycznego odbioru rzeczywistości. 2. Zachęcanie do sprawdzania swej wiedzy i umiejętności w celu kształtowania ambicji intelektualnych i odwagi w podejmowaniu różnych wyzwań intelektualnych współczesnego świata. 3. Rozwijanie sprawności komunikacyjnych – poznanie języka poszczególnych dyscyplin naukowych. 4. Poznanie technik pracy umysłowej. 5. Rozwijanie funkcji poznawczych przez przeprowadzanie doświadczeń na lekcjach przedmiotowych. 6. Kształcenie wyobraźni i abstrakcyjnego myślenia. 7. Posługiwanie się technologią komputerową. 	Wszyscy nauczyciele Dyrektor szkoły
2.	Wzmacnianie poczucia użyteczności poszczególnych przedmiotów, jak i edukacji w życiu człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akcentowanie praktycznych aspektów wiedzy z poszczególnych przedmiotów. 2. Prowadzenie zajęć poglądowych w terenie i obserwowanie zastosowania wiedzy encyklopedycznej w praktyce. 3. Stwarzanie warunków do prezentacji twórczości własnej uczniów z wykorzystaniem technologii komputerowej. 4. Doskonalenie różnych form wypowiedzi ustnej i pisemnej uczniów oraz przygotowanie do publicznych wystąpień i autoprezentacji. 5. Formułowanie komunikatów medialnych i przygotowanie do ich krytycznego odbioru. 6. Poznanie zasad wypełniania druków i formularzy(curriculum vitae, podanie itp.) niezbędnych w dorosłym życiu. 7. Praktyczne wykorzystanie znajomości języków obcych w komunikowaniu się ze światem; 8. Rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy umysłowej. 9. Poznanie podstawowych elementów komunikacji niewerbalnej; mimiki, ruchu, gestu. 	Wszyscy nauczyciele Dyrektor szkoły

3.	Kształtowanie prawidłowej osobowości, umiejętności godzenia dobra własnego z dobrem ogółu, wolności własnej z wolnością innych odpowiedzialności za siebie i innych. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojmowanie człowieka jako istoty rozumnej, wolnej, zdolnej do poznania prawdy i dążącej do dobra , czego przykład dawała na drodze życiowej Rodzina Lutosławskich. 2. Krytyczna refleksja nad trudną sztuką dokonywania wyborów między dobrem a złem w literaturze i w życiu. 3. Dyskusja jako sposób wyrażania swoich poglądów w grupie. 4. Pełnienie obowiązków i ról społecznych w szkole na rzecz całej społeczności uczniowskiej. 5. Współdziałal w organizacji klasowych (szkolnych) uroczystości i imprez. 6. Praca w grupach na zajęciach dydaktycznych – umiejętność współpracy, współdziałania, odpowiedzialność za wspólne zadanie. 7. Kwestia różnorodności biologicznej i sposoby jej ochrony . 8. Życie i zdrowie ludzkie jako wartość uniwersalna. 9. Zdrowy styl życia i jego atrybuty. 10. Właściwe nawyki żywieniowe. 11. Aktywne spędzanie wolnego czasu – gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu. 12. Zdrowa rywalizacja sportowa, zasada fair play – rozgrywki międzyklasowe. 13. Ferie na sportowo „Nuda na dworze, szkoła pomoże” . 14. Uczeń wobec osób niepełnosprawnych i chorych. 15. Odporność emocjonalna na stres, lęki, sytuacje trudne itp. – umiejętność radzenia sobie ze stresem w różnych sytuacjach. 16. Ochrona środowiska przyrodniczego w Polsce i na świecie. 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły</p>
4.	Kształtowanie ambicji do osiągnięcia celów życiowych na drodze rzetelnej pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie pozytywnego nastawienia do pracy jako elementu postawy życiowej. 2. Wzmacnianie w procesie dydaktycznym istotnych cech: wytrwałość, sumienność, systematyczność widoczne w WZO i zasadach oceniania zachowania. 3. Szkoła w procesie dydaktyczno - wychowawczym akcentuje pozytywne wzorce osobowe w aspekcie rzetelnej pracy . 4. Programy zajęć pozalekcyjnych pozwalają rozwijać zainteresowania własne uczniów. 5. Wychowawca, n-le przedmiotów i zespół klasowy egzekwują wypełnianie przyjętych przez uczniów zobowiązań. 6. Szkoła umożliwia młodzieży udział i wspiera uczniów w trudach zmagania konkursowych i olimpijskich. 7. Nauczyciele w procesie dydaktycznym przyczyniają się do odkrywania własnej tożsamości uczniów 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły</p>

		<p>i sensu życia ludzkiego (Kim jestem? Skąd pochodzę? Dokąd zmierzam?) .</p> <p>8. Poznanie zasad higieny pracy umysłowej i wypoczynku .</p>	
5.	Przygotowywanie do życia w rodzinie i społeczności lokalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja Programu Wychowania do życia w rodzinie w celu świadomego kierowania własnym rozwojem, uświadomienie roli rodziny w życiu człowieka oraz kształtowania ważnych postaw wobec wartości takich jak: życie, miłość, małżeństwo, rodzina za przykładem naszego patrona itp. 2. Realizacja wybranych treści z zakresu umiejętności społecznych (np. kompromis, asertywność) na zajęciach w celu poznania mechanizmów życia społecznego. 3. Realizacja edukacji regionalnej. <ol style="list-style-type: none"> 1) Poznanie elementów historii regionu na tle historii Polski . 2) Znajomość środowiska geograficznego regionu, społeczeństwo i jego charakterystyka. 3) Ludzie kultury miasta Łomża i tradycje kulturalne miasta. 4) Znajomość zabytków przyrody i architektury Łomży i okolic. 5) Moja rodzina na tle historii i tradycji regionu. 6) Szkoły ponadgimnazjalne - ich rola, perspektywy życiowe dla naszych absolwentów. 7) Wdrażanie do życia w społeczeństwie obywatelskim. 4. Samorząd szkolny – ordynacja wyborcza, wybory, doświadczenia działalności samorządowej młodzieży w szkole. 5. Prawa i obowiązki szkolne i obywatelskie. 6. Doświadczenia działalności społecznej we współpracy z: <ol style="list-style-type: none"> 1) Radą Gminy Łomża 2) Parafią Świętego Andrzeja Boboli, Św. Michała Archanioła 3) Katolicką Organizacją Charytatywną „Caritas”. 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły Dyrektor szkoły</p>
6.	Promowanie bezpiecznych zachowań wśród uczniów. Przygotowanie do rozpoznawania wartości, dokonywania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Człowiek jako osoba : natura i godność człowieka uwzględnienie chrześcijańskiego systemu wartości. 2. Dobro i zło – dostrzeganie wartości w literaturze, historii i codziennym życiu oraz próba ich oceny z perspektywy nauk naszego patrona. 3. Znajomość i przestrzeganie obowiązujących norm zachowania się w środowisku uczniów: na lekcji, przerwie, w klasie, w szkole, na wycieczce, poza szkołą. 4. Egzekwowanie statutowych praw, obowiązków i przywilejów uczniowskich – system nagród i kar. 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły Dyrektor szkoły</p>

	wyborów i hierarchizacji wartości.	<ul style="list-style-type: none"> 5. Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu, postaw prozdrowotnych, popularyzacja zdrowia. 6. Minimalizowanie czynników zagrażających zdrowiu – podejmowanie odpowiedzialnych wyborów i decyzji. 7. Zapoznavanie uczniów z mechanizmami oraz skutkami uzależnień. 8. Osobowe i społeczne umiejętności życiowe niezbędne dla ochrony, poprawy i utrzymania zdrowia. 	
7.	Kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie właściwych relacji międzyludzkich, kształtowanie umiejętności skutecznego porozumiewania się z innymi. 2. Kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów; - rozwijanie sprawności formułowania i rozumienia różnych form komunikatów językowych, plastycznych, ruchowych itp. 3. Praktykowanie zasad kultury dyskusji na poszczególnych przedmiotach. 4. Znajomość zasad argumentowania i prezentacji własnego zdania w różnych sytuacjach; 5. Tolerancja wobec odmiennych kultur i poglądów. 6. Poznawanie zwyczajów i obyczajów innych narodów – komunikacja drogą internetową. 	<p>Wszyscy pracownicy szkoły Dyrektor szkoły</p>

I PRIORYTET: PODNOSZENIE AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ UCZNIÓW W ŻYCIU SZKOŁY

CELE OGÓLNE: 1. ROZWIJANIE SAMORZĄDNOŚCI UCZNIOWSKIEJ.
 2. PROMOWANIE TRADYCJI WŁASNEGO REGIONU.

WYKONAWCY POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ:

NAUCZYCIELE, WYCHOWAWCY, OPIEKUN SU, SU, DYREKCJA SZKOŁY, UCZNIOWIE.

ZADANIA:

- WDRAŻANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
- ORGANIZOWANIE WYCIECZEK
- ORGANIZOWANIE KONKURSÓW
- MOTYWOWANIE MŁODZIEŻY DO DZIAŁANIA
- OBSERWACJA MŁODZIEŻY

I CEL OGÓLNY ROZWIJANIE SAMORZĄDNOŚCI UCZNIOWSKIEJ.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO REALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń zna zasady demokratycznych wyborów.	<ul style="list-style-type: none"> * wybory samorządu szkolnego i samorządów klasowych, widoczna i sprawna ich działalność, wybór sekcji samorządu * zapoznanie młodzieży ze statutem szkoły i regulaminem uczniowskim, * uświadomienie uczniom znaczenia istnienia SU w szkole * wdrażanie uczniom zasad solidarności w pracy na rzecz szkoły i SU 	<ul style="list-style-type: none"> * dyskusja na temat samorządności w klasach na godz. wychowawczych * zorganizowanie wyborów wg. zasad wcześniej ustalonych , praca zespołowa * zapoznanie uczniów z wynikami wyborów na godz. wychowawczych 	I-III	Wychowawcy, opiekun SU, opiekun SU zobowiązany jest do przygotowania konkursu, SU- komisja konkursowa	Dyrekcja szkoły we wnioskach na RP
2. Uczeń kształtuje umiejętności organizacyjne jest współorganizatorem szkolnych imprez integracyjnych dla całej społeczności uczniowskiej.	<ul style="list-style-type: none"> * nabywanie umiejętności organizowania i przeprowadzania imprez szkolnych i klasowych poprzez pracę zespołową * tworzenie warunków do prezentacji SU i poszczególnych klas na forum szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> * ustalenie kalendarza imprez szkolnych, * podział ról i obowiązków, przydział imprez poszczególnym sekcjom SU, * organizacja imprez, akademii, konkursów, Dnia Dziecka, Tygodnia Kultury Uczniowskiej, Dnia Nauczyciela, Andrzejk, Ślubowanie klas I itp. * wydawanie gazetki szkolnej 	I-III	Przedstawiciele SU, opiekun SU, nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne imprezy + sekcje SU	Wychowawcy Opiekun SU

	* kształcenie umiejętności organizacyjnych np. planowanie, rozdzielanie zadań	* loterie			
3. Uczeń współdecyduje i współodpowiada w sprawach istotnych dla społeczności uczniowskiej na terenie gimnazjum.	* stworzenie przez Radę Pedagogiczną możliwości współdecydowania w sprawach istotnych dla społeczności szkolnej przy jednoczesnej świadomości uczniów dotyczących ich praw i obowiązków.	* propozycje młodzieży uwzględnione w planie wychowawczym szkoły w systemie oceniania, * przedstawianie propozycji rodzaju i przebiegu imprez szkolnych, * ponoszenie odpowiedzialności za poziom i przebieg imprez, * udział w niektórych radach pedagogicznych * skierowanie ankiety do uczniów dotyczącej oddziaływań wychowawczych szkoły	I-III	Samorząd Uczniowski, opiekun SU, nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne imprezy	Dyrekcja we wnioskach na RP

II CEL OGÓLNY: PROMOWANIE TRADYCJI WŁASNEGO REGIONU.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO REALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń posiada rozległą wiedzę na temat specyfiki własnego regionu.	<ul style="list-style-type: none"> * realizacja zajęć pogłębiających wiedzę uczniów o własnym regionie * rozwijanie i umacnianie tradycji, tożsamości narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> * zajęcia na lekcjach geografii, historii, j. polskiego * edukacja regionalna * konkursy, wycieczki, m.in. do biblioteki, muzeum, skansenu, artykuły w gazecie szkolnej, foldery itp. 	I-II-III	Wychowawcy, nauczyciele historii, geografii, j. polskiego	Dyrektor we wnioskach na RP
2. Uczeń jest świadomy własnego dziedzictwa kulturowego.	<ul style="list-style-type: none"> * zapoznanie ucznia ze sztuką ludową regionu, muzyką, literacką spuścizną, badaniami naukowymi, sławnymi łomżanami 	<ul style="list-style-type: none"> * wystawki, sztuka, literatura regionu, fotografie, biografie sławnych ludzi, wycieczki do muzeum, oglądanie zabytków 	I-III	Wychowawcy poszczególnych klas	Dyrektor we wnioskach na RP
3. Uczeń kształtuje więzi szkoły ze środowiskiem lokalnym.	<ul style="list-style-type: none"> * tworzenie warunków do spotkań z interesującymi ludźmi * uwrażliwienie uczniów na sztukę, muzykę, literaturę * występowanie z inicjatywami wobec społeczności lokalnej na rzecz ochrony środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> * organizowanie spotkań z literatami, artystami, weteranami wojennymi i specjalistami innych dziedzin * udział w lokalnych i ogólnopolskich akcjach dobroczynnych np.: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy * „Sprzątanie świata”: porządkowanie terenu szkoły, miejsca zamieszkania, osiedla 	II-III	SU, samorządy klasowe, wychowawcy, nauczyciele j. polskiego, historii, WOS-u, biologii, wyznaczeni opiekunowie	Dyrektor we wnioskach na RP

II PRIORYTET: PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ WIEKU DORASTANIA.

- CELE GŁÓWNE:**
1. KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWYCH NAWYKÓW ZDROWOTNYCH I HIGIENICZNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY.
 2. BUDOWANIE ATMOSFER Y ŻYCZLIWOŚCI I POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE.

WYKONAWCY POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ:

NAUCZYCIELE, PEDAGOG SZKOLNY, PIEŁĘGNIARKA SZKOLNA, WYCHOWAWCY, DYREKCJA SZKOŁY, UCZNIOWIE

ZADANIA:

- LEKCJE PROFILAKTYCZNE Z PIEŁĘGNIARKĄ SZKOLNĄ, LEKARZEM, PRACOWNIKIEM SANEPIDU
- ORGANIZOWANIE KONKURSÓW,
- ANKIETA W CELU ZDIAGNOZOWANIA POZIOMU ZAGROŻEŃ SPOŻYAWNIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH PRZEZ MŁODZIEŻ,
- LEKCJE PROFILAKTYCZNE Z POLICJANTEM.

I CEL OGÓLNY: KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWYCH NAWYKÓW ZDROWOTNYCH I HIGIENICZNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO REALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń poznaje zagrożenia jakie niosą ze sobą spożywanie środków odurzających i choroby XXI wieku.	<ul style="list-style-type: none"> * poznanie i uświadomienie zagrożeń związanych z uzależnieniem od nikotyny, alkoholu, narkotyków , * ukazanie problemów epidemii i zagrożeń we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> * pogadanki * programy edukacyjne wdrażane przez Stacje Sanitarno-Epidemiologiczną na tematy dotyczące AIDS * filmy edukacyjne * konkursy plastyczne * realizacja programów profilaktycznych * reagowanie na sytuacje zagrażające młodzieży 	I-III	Pielęgniarka szkolna, pedagog szkolny, n-l biologii, nauczyciel plastyki, wychowawcy, policjant, n-el świetlicy	Wychowawcy we wnioskach RP
2. Uczeń promuje zdrowy styl życia.	<ul style="list-style-type: none"> * wyrabianie u uczniów nawyku aktywnego uczestnictwa we wszelkich imprezach promujących zdrowie * wykształcenie nawyku dbania o higienę i zdrowy styl życia * rozwój psychologicznych zachowań * uświadomienie rodziców o zagrożeniach jakie mogą spotkać ich dzieci * poznanie czynników warunkujących prawidłową postawę ciała * obserwacja rozwoju psychicznego uczniów i ich zachowań w celu przeciwdziałania nieprawidłowościom. *diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> * wycieczki turystyczne * obchody „Dnia Sportu” * Sekcje sportowe * obchody Dnia Ziemi, Dzień bez papierosa, Dzień bez samochodu * Festyn Trzymaj Formę * organizacja wybranych zajęć w plenerze z geografii, biologii, w-f, plastyki * przeprowadzanie prelekcji dla uczniów i rodziców 	I-III cały cykl kształcenia	Wychowawcy podczas lekcji wychowawczych, nauczyciele W-F, biologii, geografii, higienistka szkolna, SU, pedagog szkolny	Pedagog szkolny w sprawozdaniu na RP

	<p>i ewentualne kierowanie do poradni specjalistycznych.</p> <p>* organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z deficytami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>* wdrażanie do samowychowania i dojrzałego życia poprzez kształcenie umiejętności panowania nad emocjami</p>	<p>* lekcje W-F</p> <p>* ćwiczenia praktyczne</p>			
<p>3.Uczeń poznaje zasady właściwego dbania o higienę osobistą i własne zdrowie.</p>	<p>* zapoznanie uczniów z zasadami higieny osobistej</p> <p>* uświadomienie uczniom konieczności dbania o własne zdrowie</p> <p>* wdrażanie uczniów do estetyki ubioru, wyglądu i troski o środowisko najbliższe</p> <p>* przedstawienie podstawowych informacji na tematy związane ze zmianami funkcjonowania organizmu w okresie dojrzewania</p> <p>* przedstawienie zasad prawidłowego żywienia i zaburzeń związanych z nieprawidłowym odżywianiem – problem anoreksji i bulimii</p> <p>* pokazanie wpływu aktywności ruchowej na zdrowie człowieka i zapobieganie chorobom</p>	<p>* pogadanki</p> <p>* prelekcje</p> <p>* artykuły</p> <p>* dyskusje</p> <p>* konkursy plastyczne o tematyce prozdrowotnej</p> <p>* spotkania dziewcząt klas II i III z lekarzem, pielęgniarką szkolną</p> <p>* film dydaktyczny „Zdrowy styl życia”</p> <p>* zajęcia sportowe</p>	I-III	<p>Pielęgniarka szkolna, nauczyciele W-F, pedagog szkolny, wychowawcy , lekarz</p>	<p>Dyrekcja we wnioskach na RP.</p>

II CEL OGÓLNY: BUDOWANIE ATMOSFERY ŻYCZLIWOŚCI I POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO REALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń nabywa umiejętności rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowanie scenariuszy zajęć dotyczących rozwiązywania konfliktów * przeprowadzenie cyklu zajęć poświęconych rozwiązywaniu konfliktów * zapoznanie uczniów z metodami i sposobami rozwiązywania różnego rodzaju konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> * lekcje wychowawcze * pogadanki * drama * burza mózgów 	I-III	Wychowawcy oraz pedagog	Dyrekcja na zespole wychowawczym
2. Uczeń poznaje zasady bycia asertywnym jako niezbędnego warunku do tworzenia atmosfery życzliwości .	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadzenie cyklu zajęć poświęconych zachowaniom asertywnym * wyjaśnienie pojęcia „asertywność” * znaczenie asertywności w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> * lekcje wychowawcze * pogadanki * drama * burza mózgów * gry, zabawy, 	I-III	Wychowawcy klas oraz pedagog	Dyrekcja na zespole wychowawczym
3. Uczeń jest tolerancyjny dla innych kultur, religii, ras, światopoglądów, niepełnosprawności; zna negatywne znaczenie dyskryminacji, potrafi jej zapobiegać.					

III PRIORYTET: TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH ROZWOJOWI UCZNIÓW.

CELE GŁÓWNE:

1. *INTEGROWANIE ZESPOŁU KLASOWEGO.*
2. *KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI PODEJMOWANIA DECYZJI ZAWODOWEJ JAKO PRZYKŁAD PROCESU DECYZYJNEGO.*
3. *KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY.*
4. *KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH I PATRIOTYCZNYCH.*

WYKONAWCY POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ:

NAUCZYCIELE, PEDAGOG SZKOLNY, , WYCHOWAWCY, DYREKCJA SZKOŁY, UCZNIOWIE

POTRZEBY:

1. *PRZEPROWADZENIE CYKLU ZAJĘĆ Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA UCZNIÓW KLAS III-
SPOTKANIE Z PRACOWNIKIEM PORADNI PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNEJ.*
2. *ODCZYTYWANIE STANÓW EMOCJONALNYCH MŁODZIEŻY .*
3. *OBSERWACJA MŁODZIEŻY.*

CEL OGÓLNY: INTEGROWANIE ZESPOŁU KLASOWEGO.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO REALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń kształtuje umiejętności współlistnienia i współdziałania w zespole klasowym.	<ul style="list-style-type: none"> * Uświadomienie uczniom znaczenia „zgranej klasy” * Badanie relacji interpersonalnych w klasie za pomocą ankiety * Klasa jako grupa społeczna * Analiza dokumentów * Badania socjometryczne * Diagnoza zespołu klasowego 	<ul style="list-style-type: none"> * lekcje wychowawcze * organizowanie imprez klasowych np. dyskoteki, wieczorki, wycieczki, biwaki itp. * zespołowe rozwiązywanie problemów w klasie udział w akcjach, konkursach organizowanych przez SU * obserwacja * lekcje wychowawcze * dokumentacja ucznia * analiza zachowań 	I klasy	Wychowawcy oraz pedagog	<p>Dyrekcja na zespole wychowawczym.</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny na RP.</p>

II CEL OGÓLNY: KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI PODEJMOWANIA DECYZJI ZAWODOWEJ JAKO PRZYKŁAD PROCESU DECYZYJNEGO.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO ZREALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń konfrontuje swoje predyspozycje zawodowe z wymaganiami określonych zawodów. 2. Uczeń poznaje możliwości kontynuowania nauki w szkołach ponadgimnazjalnych .	* nabywanie umiejętności poznawania siebie * charakterystyka osobowości, zainteresowań, temperamentu, uzdolnień, stanu zdrowia * charakterystyka zawodu pod kątem wymagań psychofizycznych środowiska, warunków pracy * przedstawienie podstawowych pojęć z zakresu wiedzy o zawodach * omówienie czynników trafnego wyboru zawodów * omówienie drogi kształcenia ponadgimnazjalnego	* lekcje wychowawcze z zakresu orientacji zawodowej * realizacja programu dotyczącego dobrego dokonania wyboru zawodu lekcje wychowawcze z doradcą zawodowym i wychowawcami	I-III klasy	Doradca zawodowy, przedstawiciel Poradni Pedagogiczno- Psychologicznej przedstawiciel Urzędu Pracy pedagog szkolny, wychowawcy	Doradca zawodowy na RP.

III CEL OGÓLNY: KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI INTERPERSONALNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO REALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń kształtuje umiejętności słuchania, rozmawiania, przemawiania, niewerbalnego komunikowania się.	<ul style="list-style-type: none"> * pokazanie cech poprawnej komunikacji interpersonalnej * ćwiczenia umiejętności słuchania * rozróżnianie komunikacji werbalnej od niewerbalnej, ukazanie cech wspólnych 	<ul style="list-style-type: none"> * trening umiejętności ćwiczenia kształtujące umiejętności poprawnego mówienia i przemawiania * gry i zabawy 	I-III klasy	Wychowawcy, pedagog szkolny, opiekun świetlicy	Wychowawcy we wnioskach na RP.
2. Uczeń kształtuje inteligencję emocjonalną.	<ul style="list-style-type: none"> * ćwiczenia w prawidłowym rozpoznawaniu własnych emocji * nauka konstruktywnego wyrażania emocji w sytuacjach trudnych * ćwiczenia w rozwijaniu empatii 	<ul style="list-style-type: none"> * dramy * ćwiczenia * gry dramatyczne pokazujące formy zachowań i uczuć 	I-III klasy	Wychowawcy, pedagog szkolny, opiekun świetlic	Wychowawcy we wnioskach na RP.
3. Uczeń kształtuje dojrzałą postawę do różnych rodzajów miłości.	<ul style="list-style-type: none"> * omówienie tematyki miłości matki i ojca do dziecka, miłości dziecka do rodziców, miłości własnej, objawów i przyczyn ślepej miłości * omówienie tematyki miłości do Boga na lekcjach religii * porównanie miłości dojrzałej i niedojrzałej 	<ul style="list-style-type: none"> * pogadanki * filmy edukacyjne * uczestnictwo młodzieży w Rekolekcjach Wielkopostnych, organizowanie klasowych spotkań wigilijnych 	I-III klasy	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel religii	Wychowawcy we wnioskach na RP.

IV CEL OGÓLNY: KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH I PATRIOTYCZNYCH.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA PROWADZĄCE DO REALIZOWANIA CELU SZCZEGÓŁOWEGO	SPOSÓB REALIZACJI	POZIOM ORGANIZACYJNY	WYKONAWCA ZADANIA	EWALUACJA
1. Uczeń kształtuje postawę altruizmu i tolerancji.	<ul style="list-style-type: none"> * nauka akceptowania odmienności * nauka szacunku i tolerancji do innych wyznań religijnych, ras itp. * zachęcanie młodzieży do brania udziału w akcjach dobroczynnych na rzecz drugiego człowieka, pomocy ludziom chorym i bezradnym 	<ul style="list-style-type: none"> * lekcje wychowawcze * lekcje WOS * udział w akcjach dobroczynnych 	I-III klasy	Wychowawcy, nauczyciele religii, WOS, pedagog szkolny	Wychowawcy
2. Uczeń kształtuje umiejętności nawiązywania pozytywnych, głębokich kontaktów z ludźmi.	<ul style="list-style-type: none"> * ukazanie cech sprzyjających nawiązywaniu pozytywnych, głębokich więzi pomiędzy ludźmi * kształtowanie właściwych postaw wobec starszych i egzekwowanie ich 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzenie kodeksu przyjaźni podczas lekcji wychowawczych * tworzenie listy cech budujących więzi ludzkie * trening w wyrażaniu i odczytywaniu uczuć * organizowanie Dnia Matki i Ojca 	I-III klasy	Wychowawcy, inni nauczyciele	Wychowawcy
3. Uczeń stosuje podstawowe zasady dobrego zachowania	<ul style="list-style-type: none"> * zaznajomienie uczniów z kodeksem etycznym * wyrobienie nawyku używania zwrotów grzecznościowych * przedstawienie regulaminu zachowania w miejscach publicznych i stosowanie go 	<ul style="list-style-type: none"> * pogadanki na godz.wych * scenki rodzajowe na godz. wychowawczych 	I- III klasy	wychowawcy, pedagog	Dyrekcja we wnioskach na zespole wychowawczym

4.Uczeń rozwija i umacnia swoją tożsamość narodową.	<ul style="list-style-type: none"> * uświadomienie uczniom znaczenia symboli narodowych: godło, hymn, flaga * rozwijanie postaw patriotycznych * utrwalanie zasad właściwego zachowania się podczas uroczystości szkolnych i państwowych * uwzględnienie w pracy wychowawcy klasowego, rocznic związanych z osobą patrona 	<ul style="list-style-type: none"> * lekcje o patronie * konkursy wiedzy o patronie * wycieczki do Drozdowa „Muzeum rodziny Lutosławskich” * pogadanki * udział w apelach i uroczystościach zgodnie z planem uroczystości szkolnych * lekcje historii, WOS 	I-III klasy	Wychowawcy poszczególnych klas, nauczyciele historii, WOS, geografii	Wychowawcy we wnioskach na RP semestralnych
--	---	--	-------------	--	---

XI. Ewaluacja programu.

1. Program wychowawczy naszej szkoły jest dokumentem otwartym. Będzie on podlegał ewaluacji zgodnie z pojawiającymi się potrzebami.
2. Informacje o realizacji programu będą uzyskiwane poprzez:
 - 1) obserwację i ocenę zachowań uczniów,
 - 2) rozmowy z uczniami,
 - 3) konsultacje z rodzicami,
 - 4) sondaż wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
 - 5) analizę własnych dokonań,
 - 6) analizę dokumentacji szkolnej,
 - 7) opinie nadzoru pedagogicznego.
3. Ewaluacji programu dokona zespół powołany przez dyrektora szkoły.
4. Program wychowawczy będzie modyfikowany w zależności od wyników ewaluacji.
5. Wprowadzane zmiany przedstawiane są na sierpniowym zebraniu Rady Pedagogicznej i po zatwierdzeniu przekazywane do uchwalenia Radzie Rodziców.
6. Zastosowane wskaźniki ewaluacji:
 - 1) Ilościowe:
 - a) liczba uczniów z problemami wychowawczymi,
 - b) liczba uczniów z problemami w nauce,
 - c) frekwencja na zajęciach,
 - d) liczba uczestników na zajęciach pozalekcyjnych,
 - e) liczba uczniów przystępujących do konkursów,

- f) liczba laureatów konkursów,
- g) liczba wycieczek organizowanych przez szkołę,
- h) liczba rodziców wspomagających pracę szkoły,

2) Jakościowe:

- a) ocena zachowania,
- b) wyniki uczniów w konkursach,
- c) aktywność uczniów na zajęciach,
- d) ocena umiejętności i wiadomości,
- e) ocena postaw uczniów,
- f) deklarowane samopoczucie uczniów w szkole,
- g) przestrzeganie zasad sformułowanych w programie,
- h) przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach,
- i) zaangażowanie w kultywowanie ceremoniału szkolnego (przestrzeganie odpowiedniego ubioru na uroczystości szkolne, odpowiednie zachowanie i prezentowane postawy wobec symboli szkoły, aktywny udział w przygotowywaniu uroczystości szkolnych),
- j) współpraca z rodzicami uczniów,
- k) współpraca z samorządem lokalnym

XII. Podstawa prawna:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r., Nr 256 poz. 2572; obowiązuje od 17 grudnia 2004 r.).
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz.1231; Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473).
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2005r. Nr 179, poz. 1485 z późniejszymi zmianami: Dz. U. z 2006r. Nr 7 poz. 47 i 48; Dz. U. z 2006r Nr 66 poz. 469; Nr 120 poz. 826.
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity: Dz.U. Nr 10. z 1996 r., poz. 55 z późniejszymi zmianami: 1997r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770; 1999 r. Nr 96, poz.1107; 2003 r. Nr 229, poz. 2274).
- Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 23 lipca 2008r. (Dz. U. z2008r. Nr 180 poz. 1108).
- Ustawie o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U. Nr 111, poz. 535; z późniejszymi zmianami - Dz.U. Nr 113, poz. 731 z1997 r., Dz.U. Nr 141, poz. 1183 z 2005 r.).
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 180, poz. 1493).
- Konwencja o prawach dziecka.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art.48,53,54,70,72).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
Załącznik nr 3: Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych i gimnazjach.

Załącznik nr 4: Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.

- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 sierpnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 957)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr 26. z 2003 r., poz. 226).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 13 lutego 2013 r., poz. 199)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletniego w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (Dz. U. Nr 178 z 2004 r., poz. 1833).
- Statut Publicznego Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży.
- Szkolny Program Profilaktyki Publicznego Gimnazjum nr 9 im. Rodziny Lutosławskich w Łomży.

Programy narodowe i krajowe:

- Narodowy Program Zdrowia (2007 - 2015).
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (2011 - 2015).

- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii (2011 - 2016).
- Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV (2012 - 2016).
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży (2004 - 2014).
- Narodowy Plan Działań na rzecz Dzieci (2004 – 2012) .
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (2009 - 2013) .
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce (2010-2013).
- Rządowy Program „Bezpieczna i Przyjazna Szkoła” (2008-2013).

Postanowienia końcowe:

1. Program wychowawczy Publicznego Gimnazjum nr 9 w Łomży jest podstawą do opracowania przez wychowawców klasowych planów wychowawczych.
2. Szczegółowy plan pracy wychowawczej uzgadnia wychowawca z uczniami, ich rodzicami oraz nauczycielami.

Załączniki:

1. Plan oddziaływań o charakterze wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2013/2014 .
2. Plan spotkań z rodzicami w roku szkolnym 2013/2014.